

Un rector al Paradís Blau

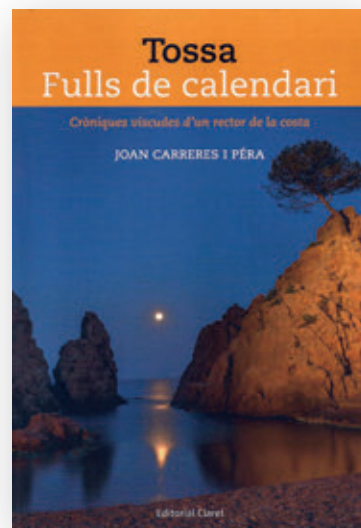
ROSA MARIA GIL TORT

Joan Carreres i Péra és, des de fa més de divuit anys, el rector de Tossa. Ocupa un casalot construït al segle XVIII, la Rectoria, observatori privilegiat. Allà passa les hores de retir, entre la tasca pastoral, el passeig i les activitats socials i culturals. Entre 1990 i 2014 va escriure una columna al *Diari de Girona*, i els darrers disset anys aquesta secció sovint va tenir Tossa com a protagonista, Tossa, que no de mar. Paradís blau més aviat a l'hivern, Babel a l'estiu. Cròniques escrites segurament en el recés d'aquella casa centenària, envoltat dels seus llibres, dels quadres i de tots els seus records i referents. Vet aquí un llibre fet de 173 mirades.

Si la cultura són unes ulleres per mirar el món, aquest capellà doctor en filologia catalana ha desplegat el seu saber per conèixer, estimar i sobretot fer-se seu aquest poble. Tasca complicada, que va tenir agre començament, com bé

recorda David Moré a l'epíleg, però que de ben segur tindrà bon balanç. Se'ls ha fet seus, els tossencs, i els ha radiografiat, amb finesa, ironia i poesia. La seva és una mirada aguda que combina etnografia, erudició i mera observació quotidiana. Un recull d'articles que, en lectura transversal, ens retraten la geografia física i humana d'un poble, la seva història, el seu patrimoni material i immaterial, allò que és i allò que no, el que sap fer i el que ignora. I qui és qui. Representants de nissagues antigues, com Manel Mir, Sebastià Coris, Vicenç Esteban, nous i nous plensament incardinats, com Mario Zucchitello, i tossencs temporals, com Josep M. Ainaud de Lasarte. Ha aconseguit la dissolució del jo, per fer emergir l'essència d'un poble, cosa difícil arreu, i potser més a Tossa. I ho ha fet llegint

Si la cultura són unes ulleres per mirar el món, Joan Carreres ha desplegat el seu saber per conèixer, estimar i sobretot fer-se seu aquest poble

CARRERES I PÉRA, Joan

Tossa. Fulls de calendari. Cròniques viscudes d'un rector de la costa

Editorial Claret
Barcelona, 2016

amb l'alfabet de la cultura coses tan genuïnes com la Mare de Déu del Socors, Ses nou sardanes, el Vot del Poble, el Pelegrí, la Missa del Cantar, la novena de Sant Sebastià, el Miracle de sant Raimon de Penyafort...

Va arribar un dia de tardor de 1997 a la vila marinera de perfum de salmastre, mar de cobalt i platges diamantines de sorra granelluda, com a ell li agrada referir-s'hi. I ara ja n'és un més, un pastor per a un poble, que ell condueix entre litúrgies antigues i mirades globalitzadores. Rector de molts, confessor de menys, conegut de tots.

KOPF, Alícia
Germà de gel

L'altra editorial
Març 2016. 235 p.

Escriure per conquerir

ASSUM GUARDIOLA

La raó de ser estructural del *Germà de gel* d'Alícia Kopf és el fragment. La novel·la es nodreix del fragment per créixer, per expandir-se i per nodrir-se. Si seguim el camp semàntic de la novel·la resulta inevitable pensar la imatge d'un iceberg que s'esquerda

en unitats més petites: tots els trossos contenen aquest iceberg del qual formaven part però, a la vegada, es desenvolupen com a unitats autònomes.

La proposta és interessant, tot i que aquesta fragmentació, de vegades, actüi d'anticlímax i el sentit narratiu del text se n'acabi ressentint. L'autora

Narracions amb doble fons

DANI VIVERN

Contes de la verda fondalada és un volum de color verd drac de sant Jordi. Fins aquí, conseqüent i gens sospitós. Però el lector avesat ja s'ensumarà alguna cosa en llegir-hi els agraïments. El pare de la criatura, l'Agustí Casanova, hi esmenta la influència de Chaucer, Poe, Joyce, Borges, Kafka, Cortázar, García Márquez i Josep Pla: unes bones peces, tots plegats. Hi afegeix un tal Hans Christian Andersen, que tampoc no es quedava curt. Amb aquestes referències ens hauríem de posar a l'aguait. I fariem ben fet. Perquè Casanova és un provocador.

Moltes de les narracions d'aquest recull comencen a la manera clàssica, és a dir, amb un plantejament simple d'un personatge en una situació. Frases senzilles, amb l'adjectivació justa. Tot promet arguments amb lirismes, postes de sol, introspeccions, amors somiats i viatges a una joventut frustrada... aquell poti-poti amb què alguns autors novells o no tant pretenen imitar Murakami. Però no. De seguida veiem que no va per aquí. Un cop de timó sobtat, un capbussament oníric, un desplaçament en el temps o en la lògica —o tot plegat— ens deixa al final de cada narració clavats a la butaca amb un somriure ximple als llavis.

L'autor ens ha ensarronat. I ho torna a fer una vegada i una altra. I en volem més.

D'altres cops, Casanova no ens salta per sorpresa sinó que de bon començament ja ens posa fora de la realitat. De la nostra. Perquè ell en crea moltes: una noia té per ofici reparar ones del mar espatllades; hi ha un artesà de llamps que en fa art i també negoci; un goril·la fa unes reflexions epistemològiques contraposades al pragmatisme de la seva esposa; i un tal Pere és capaç de domar ombres, per bé que té problemes amb dues que se li han escapat.

És una obra recomanable a adults que necessiten trencar-se els esquemes com el pa que mengem. Si no fos que no està de moda, diria que el mètode psicoanalític aprovaria aquest llibre com a teràpia. És un revulsiu a la literatura oficialista, benvolent, la que pretén provocar amb paraules malsonants i

**És una obra
recomanable a adults
que necessiten
trencar-se els
esquemes com
el pa que mengem**

parteix de la metàfora —el gel— i del camp semàntic que se'n deriva —els pols, explorar, gel, conquestes, fred, glaç, Islàndia, etc.— per falcar la dispersió. D'aquesta manera, la novel·la es converteix en diverses històries que es van dispersant: el treball de documentació obsessiu de la protagonista en relació amb les expedicions polars, la connexió i la desconnexió amb el seu germà i la seva família, la mirada interior i la mirada exterior o, el que és

el mateix, la relació de la veu narrativa amb el món i, finalment, el viatge a Islàndia. El final i el punt de partida. Allà on comença i on s'acaba tot.

Aquesta veu narrativa, a la vegada, ens ensenya les cartes i la narració esdevé, així, intencionada i autoreferencial: l'escriptora exploradora del text que escriu. Tot plegat ens remet a certs aires de W. G. Sebald —la documentació inserida en la ficció— i d'Enrique Vila-Matas— l'exploració autoficcio-

CASANOVA, Agustí

**Contes de la verda
fondalada**

Edició pròpia a cura
de Montserrat Lacomba
Arbúcies, 2016
115 p.

llenguatge de carrer o que es carrega els tòtems preestablerts perquè els lletraferits els trenquin la cara amb el vistiplau del poder. No és aquest el cas. Aquí, es provoca, se satiritza, lluny de tota barroeria, i es fa una cosa tremendament perillosa: s'obliga el lector a pensar, a reflexionar. Simplement girant el món com una mitja i mostrant-ne el doble fons ridícul, cruel, sorprenent i màgic.

Són 50 contes triats, vestits, a més, amb unes belles, inquietants i sempre suggeridores imatges obra de Josep Maria Oliveras. 50 dosis d'irrealitat en una acurada edició. Esperem que en vinguin més.

nal de la impostura d'un mateix en el text narratiu.

Germà de gel de vegades és com un calaix de sastre i, d'altres, et deixes seduir pel viatge particular de l'autora: «Preguntar-me per quin és el viatge, o la intriga que regeix aquesta narració, intueixo que hi ha alguna cosa a descobrir, i fins que no ho faci no podré tancar-la. Hi ha d'haver una conquesta». Recomana-ble i original, tot i que al capítol final l'autora ens expliqui de què va el llibre.